

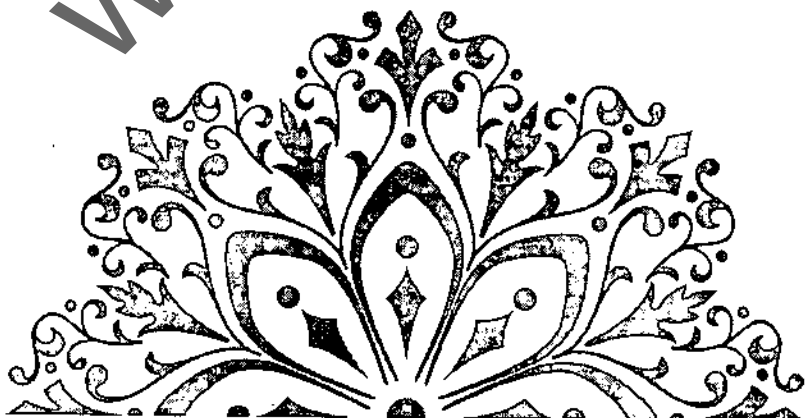
ظرفیت‌سنجی بنگاه‌های اقتصادی (اعتبارسنجی کاربردی)

و

۹۹ قضیه اعتباری

نویسنده: اصغر پورمتین
با همکاری: علی اصغر علیزاده

انتشارات گپ

گپناشر

E.mail: gapnashr@gmail.com
www.gapnashr.toodel.com

سرشناسه: پورمتین، اصغر، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور: ظرفیت‌سنجی نگاه‌های اقتصادی و ۹۹ قطب
اعتباری/ نویسنده: اصغر پورمتین، با همکاری علی‌اصغر علیزاده.
مشخصات نشر: رشت: گپ، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری: ۱۸۱ ص.
شابک: 978-964-7976-81-7
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: بانک و بانکداری -- ایران -- مدیریت
موضوع: مؤسسات اعتباری -- ایران -- مدیریت
موضوع: وام‌های بانکی -- ایران -- مدیریت
شناسه افزوده: علیزاده، علی‌اصغر، ۱۳۴۵ -
رده بندی کنگره: ۱۳۸۹: ۸۶ پ ۳۲۷/۱۴ HG
رده بندی دیویی: ۳۳۲/۱۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۴۳۰۸۱

ظرفیت‌سنجی نگاه‌های اقتصادی (اعتبارسنجی کاربردی) و ۹۹ قضیه اعتباری

نویسندگان: اصغر پورمتین - علی‌اصغر علیزاده
ویراستار: علی‌اصغر علیزاده (با همکاری بابک پورمتین)
ناشر: انتشارات گپ
طراح جلد: سمیرا صفاری (۱۶۶۰۳۳-۹۳۷۰)
صفحه‌آرا: ه. سوری (۸۲۵-۹۱۲۵۶۲-۱۰)
لیتوگرافی: بهنرپرداز ۶۶۴۸۶۴۹۳
نوبت و سال چاپ: ویرایش دوم، چاپ نخست - ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه؛ وزیری ۱۸۴ صفحه
قیمت: به سفارش بانک تجارت
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۷۶-۸۱-۷

آدرس ناشر و سفارشات: ۱- تهران - صندوق پستی ۵۹۹۴ - ۱۴۱۵۵، تلفکس: ۶۶۴۳۷۳۳۲
۲- رشت - ابتدای خ. لاکتی، تلفکس: ۲۲۴۴۳۱۵
مراکز پخش و ارسال پستی کتاب: تهران: علوم پویا (۳-۷۷۲-۶۶۹۶)، وارث (۶۶۹۷۰۶۵۹)،
کوهسار (۶۶۹۵۶۰۶۹)، حدیث (۶۶۹۷۸۵۱۸)

برگه معرفی اینترنتی: www.iketab.com و ازمایش آنلاین: www.iketab.com = ۰۲۹

طبق قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هرگونه کپی‌برداری، تکثیر کلی یا جزئی از مطالب کتاب، بدون اجازه‌ی ناشر، پیگرد قانونی را به همراه دارد.

گسترش عملیات مالی و پولی در کشور و نیاز روزافزون اشخاص حقیقی و حقوقی به منابع مالی برای گسترش فعالیت‌های کاری، نظام بانکی و پولی کشور را با حجم گسترده‌ای از درخواست‌ها روبرو نموده است که در این بین درخواست‌های نامناسب و نامتعارف و بی‌دقتی یا نبود راه کارهای کافی و مناسب مبتنی بر تجربه و دانش، سبب پیامدهای ناهنجار در شبکه بانکی و پولی کشور و سرانجام صرف این منابع در بخش‌های دیگر و به همراه خود اختلال در گردش منابع کشور شده است. تشخیص درست توان و نیاز واقعی بنگاه‌های اقتصادی درخواست‌کننده تسهیلات از یک سو و نظارت دقیق بر مصرف این تسهیلات می‌تواند کمک شایان توجهی در پیش‌گیری از انباشت سرمایه غیرقانونی در کشور نماید.

موضوع ظرفیت‌سنجی به نحوی تدوین گردیده که صرفاً مباحثی از اصول حسابداری و بانکداری که منطبق با نیاز شبکه بانکی کشورمان بوده، جنبه کاربردی یافته و با نمونه‌های واقعی از پرونده‌های بانکی کشور تطبیق گردیده تا برای مخاطبانی که در این زمینه فعالیت یا به نحوی در پیوند هستند، موثر واقع شود. طبقه‌بندی این اصول علمی بر پایه‌ی انواع عقود و قوانین بانکی کشور از ویژگی‌های بسیار مفید و موثر این کتاب بوده که توانسته است به سرعت مورد توجه مخاطبان قرار گیرد.

انتشارات گپ با هدف گسترش دانش و تجربه بانکی به اشکال مختلف رسانه‌ای و روش‌های خودآموز، اقدام به تولید مجموعه آثاری با عنوان "بانکداری کاربردی" نموده است. از جمله اثر کنونی می‌باشد که پس از انتشار آن، به‌طور گسترده مورد استقبال بانک‌های دولتی و خصوصی و حتی مراکز دانشگاهی و علمی کشور واقع گردیده است، به‌طوری که مراکز علمی و اجرایی کشور (به‌طور فردی یا گروهی) از جمله دانشگاه علوم اقتصادی، دانشگاه صنعتی شریف، سازمان مدیریت صنعتی، سازمان بازرسی کل کشور، بانک‌های سرمایه، توسعه صادرات، سینا، پارسیان، انصار، تجارت (واحد‌های آموزشی اعتباری و بازرسی)، دانشگاه پلیس و برخی سازمان‌های مالی و کنترلی، ضمن تهیه این منبع، از آموزش‌های حضوری گروه مولفان و مدرسان این انتشارات نیز برای آموزش موضوعات مزبور بهره برده‌اند.

استقبال بانک‌ها و سازمان‌های مرتبط در تقویت علمی نیروی انسانی خود، به ویژه اداره‌ی آموزش بانک تجارت با استفاده گسترده از مجموعه کتاب‌های خوآموز بانکداری کاربردی، مسئولیت نویسندگان این آثار و گروه علمی این انتشارات را بیش از پیش نموده است و بر این اساس این انتشارات اقدام به بهینه‌سازی این اثر و بازنگری کلی مطالب نموده تا بیش از پیش موثر واقع شود؛ و امیدواریم شما عزیزان با پیشنهادهایتان در ارتقای کیفی این مجموعه ما را یاری نموده تا با کمک هم سبب دانش‌افزایی جامعه‌مان گردیم.

بیچ خیرکران تر از نادانی نیست

www.ketab.ir

بهنام خدایی که جان آفرید سخن گفتن اندر زبان آفرید

پیش گفتار نویسندگان

در راستای گسترش صنعت بانکداری در کشور و حضور نسل جدید در این صنعت، نیاز به انتقال تجارب و همچنین ارتقای دانش بانکی، ضروری بوده و تدوین آثاری که عمدتاً ناشی از تجربه و سپس تطبیق آن با دانش مختلف مرتبط با تجارب باشد، اصولاً کاری سخت و بسیار پر مسولیت محسوب می گردد.

مجموعه آثاری که با عنوان "بانکداری کاربردی" توسط این مولفان و با همکاری انتشارات گپ منتشر شده و ادامه خواهد یافت، به جبران این ضعف می پردازد. ما امیدواریم ارایه این خدمات حاصل از دانش و تجربه ی چند دهه تلاش، مورد توجه و کاربرد دست اندرکاران نظام بانکی کشور قرار گرفته و سبب افزایش انگیزه ی بیش تر دیگر همکاران شبکه بانکی در انتقال دانش و تجربه گردد.

بر این اساس نیز استقبال مسؤولان اعتباری و آموزشی بانک های دولتی و خصوصی و کارشناسان، ناظران و ارکان تصمیم گیر اعتباری، بازرسان و دیگر مراجع کنترلی، موجب گردید با توجه به پیشنهاد های دریافتی، این کتاب بار دیگر بازنگری شود و مباحث جدیدی از جمله روش ظرفیت سنجی بنگاه های بازرگانی، اعتبار اسنادی داخلی، بنگاه های تولید محصولات لبنی، روش صدور ضمانت نامه های اشخاص ثالث، موانع صدور ضمانت نامه تعهد پرداخت و ذکر مثال های بیشتر و بهتر در خصوص شرکت های لیزینگ و اشاره ای مختصر به صکوک و مرابحه به کتاب افزوده شود.

ظرفیت سنجی و نحوه سنجش اعتبار مشتریان از حلقه های مفقود شده بانکداری بدون ربا است. اگرچه چند سالی است که صرفاً به روشن گری و تشریح جایگاه مهم آن در تخصیص اعتبار اشاره گردیده است، اما به روش بومی نمودن و کاربردی شدن آن توجه لازم صورت نگرفته است.

بررسی های انجام شده نشانگر آن است که نبود دو عامل اساسی اعتبار سنجی مناسب و دیگری ناکارآمدی اقدامات قانونی بر وثایق، منجر به افزایش غیر منطقی مطالبات معوق نظام بانکی کشور گردیده است. چنانچه مشتریان بانک ها به درستی

اعتبارسنجی کردند، می‌توان با گسترش عوامل تشکیل‌دهنده نحوه سنجش اعتبار مشتریان، نقش وثایق را در کاهش ریسک بازپرداخت تسهیلات کم‌رنگ‌تر نمود.

این کتاب با توجه به مطالب و سرفصل کتاب‌های منتشرشده، و همچنین تجارب این نویسندگان و دیگر همکاران - که از تصمیم‌گیران ارشد اعتباری نظام بانکی کشور بوده‌اند - شکل گرفته است و بر این اساس ماهیت کاملاً اجرایی دارد، و با توجه به پردازش روش ظرفیت‌سنجی هریک از عقود اسلامی، کاملاً بومی شده است.

در این کتاب تفاوت‌های اعتبارسنجی و ظرفیت‌سنجی به‌طور دقیق مشخص شده و با بیان نسبت‌های جدید مالی و اعمال روش‌های مناسب، نحوه بررسی صورت‌های مالی مشتریان غنی‌تر و پرمایه‌تر گردیده است و در آخر ۹۹ قضایه اعتباری که، موارد ابهام و پرسش اغلب کارشناسان و تصمیم‌گیران اعتباری است، تبیین و تشریح شده است. همچنین با ذکر نکات اساسی در مبانی بررسی طرح‌ها که در عین حایز اهمیت بودن، کمتر مورد توجه کارشناسان قرار گرفته، بیش از پیش سعی وافر در کاربردی نمودن محتوای آن معطوف گردیده است.

در پایان از همه عزیزانی که در تهیه این کتاب ما را یاری نمودند، و همچنین راهنمایی‌های آقایان دکتر مجیدرضا داوری، فرشاد حیدری، مهندس مهدی راعی، سعید جمشیدی، ناصر صنعتی‌نژاد، محمدحسن مبشری‌فرد، سعید مجتبی حسینی‌نیا، بابک پورمتین و سایر عزیزانی که به نحوی همواره مشوق ما بوده‌اند، کمال امتنان را داریم.

اصغر پورمتین - علی‌اصغر علیزاده

پاییز ۱۳۹۰

فهرست مطالب

۵	پیش‌گفتار ناشر
۷	پیش‌گفتار نویسندگان

۱۳	فصل اول: ظرفیت‌سنجی
۱۳	کلیات
۱۵	مدیریت ریسک اعتباری
۱۶	اشخاص حقیقی و حقوقی
۷۱	شرکت سهامی
۱۹	تفاوت ظرفیت‌سنجی با اعتبارسنجی
۲۰	اهمیت ظرفیت‌سنجی
۲۰	ویژگی‌های لازم برای انجام ظرفیت‌سنجی
۲۱	روش‌های علمی ضوابط بررسی و ارزیابی بنگاه‌های اقتصادی
۲۱	۱- روش پنج C
۲۱	۲- روش LAPP
۲۱	۳- روش پنج P
۲۲	مراحل ظرفیت‌سنجی
۲۳	روش‌های سنتی ظرفیت‌سنجی
۲۳	گزارش اطلاعات اعتباری
۲۴	ویژگی‌های مهم گزارش اطلاعات اعتباری
۲۴	۱. بنگاه‌های تولیدی
۲۴	۲. بنگاه‌های بازرگانی
۲۵	۳. بنگاه‌های خدماتی
۲۵	گزارش کارشناسی
۲۶	ویژگی‌های مهم گزارش‌های کارشناسی
۲۶	۱. گزارش کارشناسی ویژه واحدهای تولیدی
۲۷	۲. گزارش کارشناسی ویژه بنگاه‌های بازرگانی
۲۸	۳. گزارش کارشناسی ویژه بنگاه‌های خدماتی
۲۸	شاخص‌های مهم در بررسی اعطای تسهیلات
۲۹	بررسی صورت‌های مالی
۳۰	نکات مهم در بررسی صورت‌های مالی بنگاه‌های اقتصادی
۳۰	۱. بنگاه‌های تولیدی
۳۱	۲. بنگاه‌های بازرگانی
۳۱	۳. بنگاه‌های خدماتی (پیمانکاران ساختمانی)

۳۳	نکات کلی در بررسی تسهیلات سرمایه‌ای (غیر از طرح).....
۳۳	نکات مهم در بررسی مالی و اقتصادی طرح‌ها.....
۳۴	سرمایه در گردش.....
۳۶	ظرفیت‌سنجی کاربردی.....
۳۷	ظرفیت‌سنجی بنگاه‌های تولیدی.....
۳۷	نسبت‌های نقدینگی.....
۳۹	نسبت‌های سودآوری.....
۳۹	بازده سرمایه در گردش.....
۴۰	شاخص سودمندی وام.....
۴۰	نسبت‌های فعالیت (کارایی).....
۴۴	روش دویان.....
۴۴	تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی.....
۴۵	تجزیه و تحلیل جدول منابع و مصارف.....
۴۶	تحلیل منابع.....
۴۶	تحلیل مصارف.....
۴۷	نتیجه تحلیل منابع و مصارف.....
۴۸	روش ظرفیت‌سنجی سلف.....
۴۸	روش محاسبه میزان تسهیلات سلف.....
۵۰	نکات مهم در ظرفیت‌سنجی سلف.....
۵۰	روش ظرفیت‌سنجی تنزیل اوراق تجاری (خرید دین).....
۵۲	اعتبار اسنادی داخلی.....
۵۲	روش ظرفیت‌سنجی اعتبار اسنادی داخلی و کاربردها.....
۵۳	روش ظرفیت‌سنجی ضمانت‌نامه‌های عمرانی.....
۵۴	نکات مهم ظرفیت‌سنجی ضمانت‌نامه‌های عمرانی.....
۵۵	صدور ضمانت‌نامه یک پروژه به دو پیمانکار.....
۵۵	صدور ضمانت‌نامه با تقاضای مشتری سازمانی برای اشخاص ثالث.....
۵۶	روش ظرفیت‌سنجی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی.....
۵۶	روش تشخیص میزان مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی.....
۵۸	نکات مهم در ظرفیت‌سنجی متقاضیان تسهیلات.....
۵۸	الف) مواد اولیه خارجی:.....
۵۹	ب) مواد اولیه داخلی:.....
۶۰	روش ظرفیت‌سنجی سرمایه در گردش مواد اولیه بنگاه‌های تولیدی (تازه تاسیس).....
۶۱	روش محاسبه سرمایه در گردش بنگاه‌های بازرگانی.....
۶۳	روش محاسبه سرمایه در گردش بنگاه‌های خدماتی و انبوه‌سازان.....
۶۴	ظرفیت‌سنجی کالاهای سرمایه‌ای و طرح‌ها.....

۶۵	۱. روش ظرفیت‌سنجی کالاهای سرمایه‌ای
۶۵	۲. ظرفیت‌سنجی طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای
۶۶	نکات مهم در ظرفیت‌سنجی طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای
۷۲	ظرفیت‌سنجی شرکت‌های لیزینگ
۷۳	عوامل مؤثر در افزایش فعالیت شرکت‌های لیزینگ
۷۴	روش محاسبه سرمایه در گردش شرکت‌های لیزینگ
۷۶	نتیجه‌گیری نهایی
۷۶	میزان پرداخت مبلغ تسهیلات
۷۶	بررسی نیازهای غیر متعارف بنگاه‌های اقتصادی
۷۶	۱- سرمایه در گردش کارگزاران بورس برای خرید سهام
۷۷	۲- سرمایه در گردش صرافی‌ها
۷۷	۳- واردات بدون گشایش
۷۷	۴- تأمین هزینه‌های سوخت و روشنایی
۷۷	۵- بدهی به سازمان تأمین اجتماعی
۷۸	۶- عدم امکان تأمین پیش‌پرداخت برای گشایش اعتبار اسنادی خارجی
۷۸	روش بررسی تقاضای اوراق مشارکت
۷۹	اهداف انتشار اوراق مشارکت
۷۹	اجزای اوراق مشارکت
۸۱	مراحل انتشار اوراق مشارکت
۸۱	چالش‌های قانونی قابل توجه در زمان بررسی
۸۱	روش استخراج ذی‌نفع واحد

۸۵	فصل دوم: ۹۹ قضیه اعتباری
۹۲	پاسخ‌نامه ۹۹ قضیه اعتباری

۱۱۱	فصل سوم: مبانی بررسی طرح‌ها
۱۱۲	نکات مهم در بررسی طرح‌ها
۱۱۴	مبانی مالی و فنی محاسبات طرح‌ها
۱۱۴	۱- مبانی محاسبات دستمزد
۱۱۴	۲- هزینه‌های انرژی
۱۱۵	۳- گرمایش ساختمان‌ها
۱۱۶	۴- سرمایش ساختمان (کولر و تهویه)
۱۱۶	۵- ماشین‌آلات و تجهیزات اصلی (فرایند تولید، آزمایشگاه و تعمیرگاه)
۱۱۶	۶- هزینه‌های پیش از بهره‌برداری
۱۱۶	۷- شرایط اخذ وام بانکی

۱۱۷	۸- سایر ملاحظات مالی:
۱۱۷	۹- برآورد هزینه های استهلاک:
۱۱۷	۱۰- هزینه های تعمیر و نگهداری:
۱۱۸	۱۱- سایر ضرایب مربوط به هزینه های تولید:
۱۱۸	۱۲- سایر اقلام تأسیساتی:
۱۱۹	۱۳- برآورد زمین، ساختمان و محوطه سازی:
۱۲۰	۱۴- هزینه های پیش بینی نشده:
۱۲۰	سایر مبانی محاسبات فنی طرح ها
۱۲۰	۱- شرایط عملیاتی:
۱۲۱	۲- مواد اولیه:
۱۲۱	۳- برآورد نیروی انسانی:
۱۲۳	۴- برآورد توان برق:
۱۲۴	مبانی محاسبات برخی از طرح های تپ
۱۲۴	تولید مداد چوبی (میاه و رنگی)
۱۲۷	تولید سولفات سدیم
۱۳۱	تولید چپس سیب زمینی
۱۳۴	بوستر ترمز خودرو
۱۳۸	تولید پودر آلبالو
۱۴۱	طرح پرورش دام و طیور
۱۴۱	شرایط عمومی ضوابط فنی احداث واحدهای دامپروری
۱۴۳	ضوابط تأسیس واحدهای دامداری
۱۴۵	زمین:
۱۴۶	میزان آب مورد نیاز:
۱۴۸	طرح پرورش گاو شیری اصل
۱۵۷	طرح پرورش مرغ تخم گذار
۱۶۹	طرح پرورش ماهی قزل آلا
۱۷۴	به پرش های بخش ظرفیت سنجی
۱۷۵	به پرش های مبانی بررسی طرح ها
۱۷۶	فرم گزارش اطلاعاتی (کاملاً محرمانه)
۱۸۲	منابع فارسی و خارجی: